Р Е Ц Е Н З И Я

от доц. д-р Ивайло Цонков,

определен със Заповед № РД-09-27/05.03.2025 г.
на директора на Института за държавата и правото
при Българската академия на науките
за член на научното жури за публична защита на дисертационен труд
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд:
Иво Юриев Хинов
докторант в задочна форма на обучение
в секция „Наказателно-правни науки“ в ИДП,
в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.6. Право,
научна специалност „Наказателно-процесуално право“

Тема на дисертационния труд:
„ЗАДОЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО В НАКАЗАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС”

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ
доц. д-р Екатерина Салкова

За член на научното жури съм определен със заповед РД-09-27/05.03.2025 г. на директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките. На първото заседание на журито бе решено да изготвя рецензия за посочения дисертационен труд. След запознаване с дисертационния труд, автореферата, публикациите на докторанта и другите представени в процедурата документи, стигнах до следните изводи:

1. **Биографични данни за докторанта**

Иво Юриев Хинов е завършил специалност „Право“ в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1999 г. Професионалната си кариера започва през 2001 г. като младши юрисконсулт в Териториална данъчна дирекция – София.

От м. май 2001 г. до настоящия момент осъществява правораздавателна дейност първоначално като младши съдия, а след това като съдия, в Софийски районен съд, Софийски градски съд, Специализирания наказателен съд и отново в Софийски градски съд.

Тъй като към сферата на моите научни интереси е пряко относима и практиката на Съда на Европейския съюз, познавам и считам за важно да подчертая значението на редица преюдициални запитвания по наказателноправни въпроси, отправени от съдебни състави, председателствани от съдия Иво Хинов. В тези преюдициални запитвания проличава задълбочено познаване както на националната правна уредба на наказателния процес, на съдебна ни практика и на българската наказателнопроцесуална теория, така и на правото на Европейския съюз. Особено съществено е обстоятелството, че по някои от тези преюдициални запитвания Съдът на Европейския съюз постанови решения, които обусловиха важни промени в НПК. Казано с други думи, въпросните преюдициални запитвания имаха ролята на решаващ фактор за активиране на процес, довел до оптимизиране на законовата регламентация на българския наказателен процес.

2. **Данни за докторантурата**

Иво Хинов е зачислен за докторант в задочна форма на обучение по докторска програма „Наказателен процес“ със Заповед № РД 09-24 от 29.01.2021 г. на директора на Института за държавата и правото при

Българската академия на науките, с тема на дисертационния труд „Задочното производство в наказателния процес“ и с научен ръководител доц. д-р Екатерина Салкова.

При обучението на Иво Хинов в докторантура, с отлични оценки са взети необходимите изпити и са спазени другите нормативни изисквания.

Със Заповед № РД 09-14 от 29.01.2025 г. на директора на ИДП при БАН докторантът е отчислен с право на защита.

Дисертационният труд е обсъден и насочен към публична защита на разширено заседание на Секцията по наказателноправни науки, проведено на 24.02.2025 г.

От документите, представени в процедурата по защита, се установява ***съответствие на дисертанта с минималните национални изисквания*** – в настоящата процедура са налице както дисертационен труд, така и четири публикации, свързани с темата на дисертацията – две статии, публикувани в специализирани юридически списания, и два доклада, публикувани в сборници с доклади от конференции, проведени през периода на докторантурата.

Сигнали за плагиатство не са постъпвали в научното жури и при проучване на представените материали не съм констатирал такова. Поддържаните тези, решаващите аргументи в тяхна подкрепа, направените изводи и предложения са оригинални – авторско дело на дисертанта.

3. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд на Иво Хинов е в ***обем 371 страници,*** *съдържа* ***390 бележки под линия*** и има класическа структура – състои се от ***заглавна страница; съдържание; увод; три глави; заключение; библиография.***

Съдържанието на всяка от главите е структурирано чрез обособяването на отделни части, обозначени с точки и подточки, които по същество представляват самостоятелни раздели и подраздели на съответната глава от дисертацията. Библиографската справка включва ***общо 215 източника***. От тях 121 са на български език, 92 на английски език (за част от които посочено, че представляват резюмета на статии, относими към различни правни системи, които статии не са свободно достъпни на английски език) и 2 на френски език.

Актуалността на темата на дисертационния труд се откроява на фона на сравнително слабото внимание на теорията към проблемите на задочното производство. Ограничените (като брой и обем) български научни публикации с пряко отношение към задочността (коректно обособени от докторанта в самостоятелен раздел от библиографията) са насочени преди всичко към отделни аспекти на нормативната уредба в НПК на предпоставките за провеждане на наказателното производство в отсъствие на обвиняемия, респ. към въздействието на такова производство върху проявлението на основните принципи и институти на процеса и върху стабилността на влезлия в сила съдебен акт. Неизследвани остават както адекватността на самата (законодателна и теоретична) концепция за задочното производство, така и нейното съответствие с правото на КЗПЧОС и с правото на ЕС. Тъкмо към тези неизследвани територии е насочена дисертацията на Иво Хинов. Това обуславя и **значимостта** на темата на изследването, тъй като една научно преосмислена концепция за задочността може да бъде стабилна база за нов ракурс при анализа на съществуващата законова уредба, за изграждане на обосновани изводи относно необходимостта от конкретни изменения или допълнения на НПК в съответствие с относимите европейски стандарти за задочно

производство и, не на последно място, за нуждата от коригиране и оптимизиране на съдебната и прокурорска практика по наказателни дела.

В **увода** докторантът обосновава избора на темата на дисертационния труд чрез нейната актуалност и значимост, конкретизира задачите пред изследването и научните методи, чрез които то ще бъде осъществено. Разграничават се два начина за възприемане на задочността – като фактическо и като правно положение. Аргументиран е авторският избор: ръководещо в изследването да бъде първото възприемане. По тази причина е прието максимално широко разбиране за задочността - ***всяко отсъствие на обвиняемия / подсъдимия от процеса***, независимо дали присъствието му е било задължително или не, а също така независимо дали отсъствието му е довело до незаконосъобразност на производството. Отново в увода са очертани вече заеманите позиции в българската наказателно-процесуална теория относно същността на задочното производство, като е констатирано преобладаващо негативното отношение към това производство. На този фон е маркиран концептуално различния подход към задочността в практиката на ЕСПЧ и в правото на ЕС.

Глава първа на дисертационния труд е посветена на широк кръг въпроси. Направена е задълбочена съпоставка между правото на лично участие и задължението за лично присъствие. След това в самостоятелни раздели са анализирани: същността на ***участието*** на обвиняемия (като негово фактическо поведение и като негово субективно право), както и разнообразните форми на това участие в наказателното производство; естеството и проявленията на ***присъствието*** на обвиняемия, респ. причините и хипотезите, при които за обвиняемия възниква задължение за присъствие;

същността и формите на ***отсъствие*** на обвиняемия. Върху основата на този анализ са обособени *(както в хода на самия анализ, така и в самостоятелен раздел 6)* разнообразни ***видове задочност.*** В последния раздел задочността е разграничена от процесуални ситуации, при които е ограничено (понякога много съществено), но не е напълно отречено правото на участие на обвиняем, присъстващ в процеса. Обосновано е също така, че липсва задочност при отсъствие на процесуални участници, различни от обвиняемия. И двете положения безспорно следват от изходната позиция на докторанта, че задочност има *само* при *физическо* отсъствие *на обвиняемия*.

В **глава втора** са изследвани проблеми, свързани с процесуалните действия и с процесуалните актове. В първия раздел е обосновано, че само процесуалните действия на ръководно-решаващия орган имат отношение към задочността. Сред тези процесуални действия са обособени 5 групи *(решаващи, следствени, информативни, служебни и други)*, като всяка от тези групи има 2 подгрупи – преки и косвени. Втория раздел е посветен на правния интерес на обвиняемия, който е определен като пряк *или* скрит. Аргументирана е тезата, че измежду всичките 10 подгрупи процесуални действия, очертани в раздел първи, относими към задочността са само тези, при които обвиняемият има интерес да присъства и/или да участва. Така са идентифицирани само няколко подгрупи процесуални действия с отношение към задочността – като за някои от тях има значение и фазата на процеса. Достигнат е обобщаващ извод, че обвиняемият няма правен интерес да участва едновременно в преки и косвени действия. В раздели трети и четвърти се дефинират и изследват процесуалните актове и техните видове с цел да се обособят онези, които имат отношение към задочността. Аргументирано е, че задочността на акта зависи от задочността на действието. Същевременно се обосновава, че само

решаващите актове (за които се приема, че са лимитативно изброени в НПК) могат да имат качеството на задочни. Такава тяхна задочност е възможно да бъде обусловена единствено от задочността на преките следствени и на косвените решаващи действия *(т.е. само 2 от 10-те подгрупи)* – при това само онези от тях, които по съществен начин се отразяват върху естеството и върху съдържанието на съответния решаващ акт. Последният пети раздел е посветен на санирането на задочните процесуални действия – т.е. осигуряване на обвиняемия право да участва в последващи процесуални действия, аналогични на задочно извършените. Обосновава се, че по този начин се санира и задочният решаващ акт. Санирането запазва правната стойност на задочното процесуално действие и по този белег е разграничено от познатото в теорията и в практиката повторното извършване на действието. Тази втора глава завършва с обобщаващ извод, който ще отбележа при приносните моменти.

В **трета глава** са изследвани предвидените в НПК предпоставки за провеждане на задочно производство. След кратък преглед на относимите към въпроса законови разпоредби (раздел първи), се прави обширен анализ на утвърдения у нас подход - разкриването на обективната истина да бъде решаващ фактор при преценка за допустимостта на задочно производство (раздел втори). Направен е опит чрез исторически анализ на развитието на наказателния процес да се установи причината за абсолютизирането на връзката между присъствие на обвиняемия и разкриване на обективната връзка. Аргументирано е показано, че такава връзка обективно съществува в малък брой случаи – когато трябва да се извършат следствени действия, иманентно изискващи участие на обвиняемия. Наред с това е признато, че присъствието на обвиняемия има значение и за някои правно-технически действия. Обосновано се поддържа, че дори всичко това в комплекс не е в

състояние да оправдае абсолютното, *ex lege*, задължение за присъствие на подсъдимия по чл. 269, ал. 1 НПК. В следващите 4 раздела са разгледани съответно четирите специални основания за провеждане на задочно производство – тези по чл. 269, ал. 3, т. 1 - 4 НПК. Подробно е обсъдено слабото приложение в практиката (макар и по различни причини) на основанията по т. 1 и т. 3 на чл. 269, ал. 3 НПК. Особено внимание е отделено на анализа на т. 3, като е обоснован извод, че тя би могла да бъде врата към тълкуване на националното право в съответствие с практиката на ЕСПЧ и с правото на ЕС.

В **заключението** е акцентирано върху силно комплицирания характер на проблема с провеждането на задочно производство, което налага цялостното проучване на този проблем да започне със създаване на теоретична база. Очертани са различните насоки, в които може да продължи изследването на задочността – вече върху основата на съществуваща и осмислена теоретична основа. Специално е откроена необходимостта от преодоляване на разминаването между националния и европейския режим на задочност.

4. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Темата на дисертацията е ***изключително сложна и значима***, като същевременно е ***недостатъчно изследвана***. Ето защо напълно основателно е отбелязано и в увода, и в заключението, че дисертационния труд е само първа крачка, ***теоретичната база*** за изследване и критично осмисляне както на националната уредба на задочното производство, така и на стандартите в практиката на ЕСПЧ и в правото на ЕС (респ. практиката на СЕС). Това е много трудна и амбициозна задача, която докторантът е решил успешно. Създадена е ***консистентна концепция*** за задочното производство, ***с последователно***

съгласувани идеи и детайлизиран, добре дефиниран понятиен апарат, като всяко ново понятие допълнително е изяснено чрез конкретни примери от законодателството и съдебната практика.

Възприетото като изходна позиция изключително широко разбиране на задочността (за което вече стана дума) само по себе си представлява ***оригинален изследователски подход.*** Тъкмо този подход дава възможност на дисертанта да обхване и прецизно да диференцира различни хипотези (и видове) на ***присъствие*** на обвиняемия в наказателното производство, на ***участие*** и, респ. ***отсъствие,*** като всичко това трасира пътя към очертаване на ***различни форми на задочност***. Толкова прецизни, детайлни разграничения е възможно да бъдат забелязани и обосновани единствено като резултат от ***богата и дълбоко осмислена реална практика по наказателни дела*** – т.е. в резултат на емпиричен опит, който дава представа за такива нюанси и интерпретации от страните при осъществяване на процесуалните действия, до които трудно може да се стигне само чрез абстрактни разсъждения.

Във връзка със създадената теоретична концепция, но и със самостоятелно, независимо от нея практическо значение, са и други въведени от автора понятия. Като принос с доктринално и практическо значение бих искал специално да отбележа понятие, необходимо с оглед на Директивата 2016-343 и практиката на СЕС по чл. 8 и 9 от тази директива - понятието за „**доверен защитник-адвокат**“, какъвто е възможно да бъде - *но не винаги е* - назначеният защитник.

Приносен момент е и изследването на процесуалните действия и актове, за да се открият онези от тях, които имат отношение към задочността. Убедително е показана обусловеността на задочността на решаващия процесуален акт от задочността само на някои от задочно проведените

процесуални действия. Обоснована е и една практически значима идея – за санирането на задочните процесуални действия. Възприемането на тази идея има потенциал да доведе едновременно до два положителни ефекта – концентриране и ускоряване на наказателното производство, наред с повишаване на ефективността му. В резултат от проведения в глава втора всестранен и дълбок анализ се стига до ценен обобщаващ извод, който считам за самостоятелен принос - че задочен е само онзи процесуален акт, който отговаря кумулативно на няколко условия: представлява решаващ акт; постановен е в производство, в което са проведени задочни преки следствени и / или задочни косвени решаващи процесуални действия; тези действия са имали съществено значение върху постановяването и съдържанието на решаващия акт; въпросните процесуални действия не са санирани.

Приносни моменти има и в третата глава на дисертацията, като специално бих отбелязал всестранният и задълбочен анализ на основанието за задочно производство по т. 3 на чл. 269, ал. 3 НПК. Този анализ е особено ценен за законодателя, теорията и практиката, защото – както уместно отбелязва дисертантът – тъкмо въпросната законова разпоредба, създадена преди 15 г., има „почти европейско-правно звучене“ и отваря вратата към тълкуване на националното право в съответствие с практиката на ЕСПЧ и с правото на ЕС.

Като съществен приносен момент следва да се отбележи и това, че в резултат от цялостното проведено изследване авторът успява убедително да разкрие и докаже същността на фундаменталния проблем със задочното производство в българския наказателен процес – това е коренно различният ракурс, от който се гледа към задочността. От една страна, **за правото на КЗПЧОС, точно както и за правото на ЕС,** задочното производство представлява интерес с оглед спазване на стандарта за ***справедлив съдебен***

процес – и по-конкретно заради осигуряване на гаранции за ***правото на лице с наказателно обвинение на достъп до съд и участие*** в съдебното производство на подсъдимия, респ. ***възможността въпросното лице да се откаже*** *(информирано, изрично, несъмнено)* ***от упражняване на това свое право***. От друга страна, **за националния законодател – а оттук за съдебната практика у нас и за част от процесуалната ни теория** – ракурсът е съвсем различен: задочността се възприема и тълкува преди всичко през призмата на създадено ***задължение за присъствие*** на подсъдимия в наказателното производство, респ. през призмата на мерките за осигуряване ***(вкл. чрез процесуална принуда)*** на изпълнението на това задължение. Този фундаментален проблем става ясно видим и възможен за преодоляване в светлината на концепцията за задочно производство, изградена от докторанта.

Дисертационен труд, в който се провежда толкова сложен, дълбок и изчерпателен анализ, изисква от читателя голяма концентрация при четенето. Ето защо особено полезни за осмисляне и разбиране на идеите и тезите на автора са използваният точен и юридически прецизен език, логически и научно издържаната структура на изследването, а така също и способността да бъдат избягнати вътрешни несъответствия в изложението, каквито често се допускат в такива обемни и дълбоко теоретични трудове.

Като пряко следствие от неизчерпателно посочените приносни моменти стигам до извода, че обсъжданият дисертационен труд, създавайки нова и цялостна концепция за задочността, ще бъде много полезен не само за наказателно-процесуалната теория, но също така за законодателя и за правоприложната практика.

Нямам бележки, които биха могли да повлияят на високата ми оценка за представения дисертационен труд. Но, тъй като бих препоръчал издаването му като монография, ще направя някои предложения за оптимизирането му.

На първо място, смущава разглеждането на „не-участието“ като вид на участието. Двойката „участие“ – „не-участие“ (или „А“ - „не-А“) са класически пример за контрадикторност (т.е. за взаимноизключващо се отношение). Ето защо такава контрадикторна двойка е и обичайната илюстрация на логическия „закон за изключеното трето“. Самият автор правилно определя „не-участието“ като антипод на участието (с. 87). Но „антипод“ означава диаметрална противоположност. При това положение е трудно да са разбере как „не-участието“ представлява един от видовете на своя антипод. Ето защо може да се помисли дали не е по-добре „не-участието“ да се разгледа не при видовете участие (не в раздел 3 на глава първа), а точно като антипод на участието (т.е. в раздел 2 на глава първа).

Възможно е, според мен, да бъде избегнато и неколкократното повтаряне на някои важни тези – което само по себе си е обяснимо при такъв високо теоретичен труд и е израз на естественото желание на всеки автор да не бъде неправилно разбран от читателите.

Също така считам за подходящо да се смекчат някои категорични твърдения с оценъчен характер – напр. че определена „логическа конструкция е непонятна за националното правно мислене“ (с. 39). „Националното правно мислене“ е широко, богато и достатъчно нюансирано. Ето защо не би могло да се твърди със сигурност, че някоя „логическа конструкция“ не е *вече осмислена и иманентно включена* в нечии правни разбирания / публикации, макар да не е артикулирана изрично и по точно определен начин в публичното пространство.

Както отбелязах, тези бележки са незначителни и не могат да породят дори минимално съмнение във високата научна и практическа стойност на обсъждания дисертационен труд.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В настоящата процедура докторантът представя две статии, публикувани в специализирани юридически списания, и два доклада, публикувани в сборници с доклади от конференции, проведени през периода на докторантурата. Всички те са свързани с темата на дисертацията и са в обхвата на вниманието на българската научна общност между 2 и 3 години. Тъй като съдържат някои основни тези от дисертацията, следва да се приемат като подходящо апробиране на част от резултатите, постигнати чрез изследователските усилия на докторанта. Моята оценка за тези 4 публикации е също така висока, както оценката ми за дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат има класическа структура, като съдържа четири части: (1) Обща характеристика на дисертационния труд; (2) Структура и съдържание на дисертационния труд; (3) Теоретични и практически приносни моменти на дисертационното изследване и (4) Публикации във връзка с дисертационния труд.

Авторефератът пълно, точно и обективно отразява както структурата на дисертационния труд, така и основните тези на автора и съответстващите им аргументационни линии.

Посочените приноси на дисертационния труд са реални и са представени коректно, като – в съответствие с оценката ми в раздел 4 на тази рецензия – считам, че в този случай авторът е проявил излишна скромност.

7. Заключение

В заключение изразявам мнение, че представеният за защита дисертационен труд съдържа теоретични обобщения и предлага убедителни решения на значими научни и научно-приложни проблеми, като тези обобщения и решения представляват значителен и оригинален принос в науката и съответстват съвременните постижения на наказателно-процесуалната теория. Дисертационният труд доказва, че г-н Иво Юриев Хинов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения и опит в областта на наказателно-процесуалното право, а така също способности за самостоятелен и творчески подход при провеждане на научни изследвания. Ето защо **считам, че са налице всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Поради това убедено предлагам на уважаваните членове на научното жури да вземем решение, с което да дадем на г-н Иво Юриев Хинов образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3. социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.6. право; докторска програма „Наказателен процес“.**

Член на научното жури:

Доц. д-р Ивайло Цонков

REVIEW

by Associate Professor Dr. Ivaylo Tsonkov,

appointed by Order № RD-09-27/05.03.2025 of the Director of the Institute for the State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences as a member of the academic jury for the public defense of a dissertation for obtaining the educational and scientific degree "Doctor"

Author of the dissertation:

Ivo Yuriev Hinov,

a part-time doctoral student in the "Criminal Law Sciences" Section at the Institute for State and Law, in the field of higher education: 3. Social, Economic, and Legal Sciences, professional direction: 3.6. Law, scientific specialty "Criminal Procedure Law"

Title of the dissertation: "EX PARTE PROCEEDINGS IN THE CRIMINAL PROCESS"

ACADEMIC SUPERVISOR: Associate Professor Dr. Ekaterina Salkova

I have been appointed as a member of the academic jury by Order № RD-09-27/05.03.2025, issued by the Director of the Institute for the State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences. At the first meeting of the jury, it was decided that I prepare a review for the specified dissertation. After familiarizing myself with the dissertation, the abstract, the publications of the doctoral candidate, and other documents provided in the procedure, I reached the following conclusions:

1. **Biographical data of the doctoral candidate**

Ivo Yuriev Hinov graduated in "Law" from the Faculty of Law at Sofia University "St. Kliment Ohridski" in 1999. His professional career began in 2001 as a junior legal adviser at the Territorial Tax Directorate – Sofia.

From May 2001 to the present day, he has been engaged in judicial activities, initially as a junior judge, and subsequently as a judge, at the Sofia District Court, Sofia City Court, the Specialized Criminal Court, and again at the Sofia City Court.

Since the practice of the Court of Justice of the European Union is directly related to the sphere of my scientific interests, I am familiar with and consider it important to highlight the significance of a number of preliminary rulings on criminal law issues, submitted by judicial panels chaired by Judge Ivo Hinov. These preliminary rulings demonstrate a profound knowledge not only of the national legal framework of criminal procedure, our judicial practice, and Bulgarian criminal procedural theory but also of the law of the European Union.

Of particular importance is the fact that some of these preliminary rulings have led to decisions by the Court of Justice of the European Union that resulted in significant amendments to the Criminal Procedure Code (CPC). In other words, these preliminary rulings served as a decisive factor in initiating a process that led to the optimization of the legal regulation of the Bulgarian criminal process.

2. Data on the doctoral program

Ivo Hinov was enrolled as a part-time doctoral student in the "Criminal Procedure" doctoral program by Order № RD 09-24 dated 29.01.2021, issued by the Director of the Institute for the State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences. The topic of his dissertation is "Ex Parte Proceedings in the Criminal Process," under the supervision of Associate Professor Dr. Ekaterina Salkova.

During his doctoral studies, Ivo Hinov successfully passed the required exams with excellent grades and complied with other regulatory requirements. By Order № RD 09-14 dated 29.01.2025, issued by the Director of the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, the doctoral student was discharged with the right to defend his dissertation.

The dissertation was reviewed and directed to public defense at an extended meeting of the Criminal Law Sciences Section, held on 24.02.2025.

From the documents presented in the defense procedure, it was confirmed that the doctoral candidate meets the minimum national requirements. For the current procedure, there are a dissertation and four publications related to the dissertation's topic: two articles published in specialized legal journals and two reports published in conference proceedings during the doctoral studies period.

No allegations of plagiarism have been submitted to the academic jury, and upon review of the materials presented, I have not found any instances of such. The supported theses, the decisive arguments backing them, as well as the conclusions and proposals made, are original and the doctoral candidate's own work.

3. **General Characteristics of the Dissertation**

The dissertation by Ivo Hinov consists of 371 pages, contains 390 footnotes, and follows a classical structure – including a title page, table of contents, introduction, three chapters, conclusion, and bibliography. The content of each chapter is structured into individual parts, indicated by points and sub-points, which effectively represent distinct sections and subsections of the respective chapter.

The bibliography includes a total of 215 sources: 121 in Bulgarian, 92 in English (some of which are summaries of articles relevant to various legal systems but not freely accessible in English), and 2 in French.

The relevance of the topic of the dissertation stands out against the backdrop of relatively limited attention in the academic theory to the issues surrounding ex parte proceedings. The few Bulgarian scientific publications directly related to ex parte proceedings (correctly categorized by the doctoral candidate in a separate section of the bibliography) primarily focus on individual aspects of the regulatory framework in the Criminal Procedure Code (CPC) concerning the prerequisites for conducting criminal proceedings in the absence of the accused, as well as the impact of such proceedings on the manifestation of the main principles and institutions of the process, and on the stability of the final court decision.

Unexplored remain both the adequacy of the very (legislative and theoretical) concept of ex parte proceedings, and its compliance with the European Convention on Human Rights (ECHR) and European Union law. It is precisely towards these unexamined areas that Ivo Hinov's dissertation is directed.

This highlights the significance of the research topic, as a scientifically rethought concept of ex parte proceedings could serve as a stable foundation for a new perspective in analyzing the existing legal framework, developing well-founded conclusions regarding the need for specific amendments or additions to the CPC in line with relevant European standards for ex parte proceedings, and, importantly, addressing the need for correcting and optimizing judicial and prosecutorial practices in criminal cases.

In the introduction, the doctoral candidate justifies the choice of the dissertation topic by emphasizing its relevance and importance, specifies the research objectives, and describes the scientific methods through which the study will be conducted. Two approaches to understanding ex parte proceedings are distinguished – as a factual condition and as a legal condition. The author's preference is argued: the research is guided by the former approach. For this reason, a maximally broad understanding of ex parte proceedings is adopted – any absence of the accused/defendant from the process, regardless of whether their presence was mandatory or not, and regardless of whether their absence resulted in procedural unlawfulness.

Additionally, in the introduction, the existing positions in Bulgarian criminal procedural theory regarding the nature of ex parte proceedings are outlined, noting the predominantly negative attitude towards this type of proceedings. Against this backdrop, the conceptually different approach to ex parte proceedings in the practice of the European Court of Human Rights (ECHR) and in European Union law is highlighted.

Chapter One of the dissertation is dedicated to a wide range of topics. It includes an in-depth comparison between the right to personal participation and the obligation for personal presence. Subsequently, individual sections analyze: the nature of the accused's participation (as their factual behavior and as their subjective right), as well as the diverse forms of this participation in criminal proceedings; the essence and manifestations of the accused's presence, respectively the causes and scenarios in which the accused is obliged to be present; the nature and forms of the accused's absence.

Based on this analysis, various types of ex parte proceedings are identified (both during the analysis itself and in a dedicated Section 6). In the final section, ex parte proceedings are distinguished from

procedural situations in which the accused's right to participation is restricted (sometimes significantly), but not completely denied, while the accused is present in the process.

It is also reasoned that ex parte proceedings do not apply in cases where other procedural participants, different from the accused, are absent. Both conclusions undoubtedly follow from the doctoral candidate's initial position that ex parte proceedings exist only in cases of the accused's physical absence.

In Chapter Two, issues related to procedural actions and procedural acts are explored. The first section argues that only the procedural actions of the leading decision-making authority are relevant to ex parte proceedings. Among these procedural actions, five groups are identified (decisive, investigative, informative, administrative, and others), each divided into two subgroups – direct and indirect.

The second section focuses on the legal interest of the accused, categorized as either direct or hidden. It is argued that, among all ten subgroups of procedural actions outlined in the first section, only those in which the accused has an interest in being present and/or participating are relevant to ex parte proceedings. As a result, only a few subgroups of procedural actions with relevance to ex parte proceedings are identified – with certain groups being process-phase dependent. A summarizing conclusion is reached that the accused does not have a legal interest in participating simultaneously in both direct and indirect actions.

In sections three and four, procedural acts and their types are defined and studied to identify those relevant to ex parte proceedings. It is argued that the "ex parte" nature of the act depends on the ex parte nature of the action. Simultaneously, it is justified that only decisive acts (considered to be exhaustively listed in the Criminal Procedure Code) can qualify as ex parte. Such ex parte nature is conditioned solely by the ex parte nature of the direct investigative and indirect decisive actions (i.e., only two of the ten subgroups) – and only those that significantly influence the essence and content of the respective decisive act.

The final fifth section is devoted to the rectification of ex parte procedural actions – i.e., ensuring the accused has the right to participate in subsequent procedural actions analogous to the ones conducted ex parte. It is argued that in this way, the ex parte decisive act is also rectified. Rectification preserves the legal value of the ex parte procedural action and, on this basis, is distinguished from the repeated performance of the action, as known in theory and practice.

This second chapter concludes with a summarizing statement that will be noted in the contributions section.

In Chapter Three, the prerequisites for conducting ex parte proceedings as outlined in the Criminal Procedure Code (CPC) are examined. After a brief overview of the relevant legal provisions (Section One), a thorough analysis is made of the established approach in Bulgaria, where revealing the objective truth is considered the decisive factor in assessing the admissibility of ex parte proceedings (Section Two). Through a historical analysis of the development of the criminal process, an attempt is made to determine the reason behind the absolutization of the relationship between the presence of the accused and the uncovering of the objective truth. It is convincingly

demonstrated that such a connection objectively exists only in a small number of cases – primarily when investigative actions are required that inherently necessitate the participation of the accused.

Additionally, it is acknowledged that the presence of the accused is also relevant to certain legal and technical actions. However, it is argued that even taken as a whole, these factors do not justify the absolute, ex lege, obligation for the defendant's presence under Article 269, Paragraph 1 of the CPC.

In the following four sections, the four special grounds for conducting ex parte proceedings under Article 269, Paragraph 3, Points 1–4 of the CPC are discussed in detail. The weak application in practice (for various reasons) of the grounds under Points 1 and 3 of Article 269, Paragraph 3 of the CPC is thoroughly analyzed. Particular attention is given to the analysis of Point 3, with the conclusion argued that it could serve as a gateway for interpreting national law in line with the practice of the European Court of Human Rights (ECHR) and European Union law.

In the conclusion, emphasis is placed on the highly complex nature of the issue of conducting ex parte proceedings, which necessitates the comprehensive study of this issue to begin with the creation of a theoretical foundation. Various directions in which research into ex parte proceedings can continue, already based on an existing and fully developed theoretical foundation, are outlined. Particular emphasis is given to the need to overcome the discrepancy between the national and European regimes of ex parte proceedings.

4. **Evaluation of Scientific and Applied Contributions**

The topic of the dissertation is exceptionally complex and significant while also being insufficiently researched. Therefore, it is entirely justified, as noted both in the introduction and the conclusion, that the dissertation is only a first step—a theoretical foundation for studying and critically examining both the national framework for ex parte proceedings and the standards in the practices of the European Court of Human Rights (ECHR) and European Union law (and the practice of the Court of Justice of the European Union - CJEU). This is a highly challenging and ambitious task, which the doctoral candidate has successfully undertaken.

A consistent concept for ex parte proceedings has been developed, with systematically aligned ideas and a detailed, well-defined conceptual framework, where each new concept is further clarified through concrete examples from legislation and judicial practice.

The exceptionally broad understanding of ex parte proceedings adopted as a starting position (discussed earlier) itself represents an original research approach. This very approach enables the doctoral candidate to encompass and precisely differentiate various hypotheses (and types) of the accused's presence in criminal proceedings, participation, and, respectively, absence. This comprehensive differentiation paves the way for outlining different forms of ex parte proceedings.

Such precise and detailed distinctions are only possible as a result of extensive and deeply considered real-world experience in criminal cases—that is, as a result of empirical practice that provides insights into nuances and interpretations by the parties involved in procedural actions, which are difficult to achieve through abstract reasoning alone.

In connection with the developed theoretical concept, but also with independent practical significance, are other terms introduced by the author. As a contribution with doctrinal and practical relevance, I would particularly like to highlight the term needed in the context of Directive 2016-343 and the practice of the Court of Justice of the European Union (CJEU) under Articles 8 and 9 of this directive – the concept of "trusted defense attorney." Such a trusted attorney may—but does not necessarily—be the appointed counsel.

Another contributive aspect is the study of procedural actions and acts to identify those that are relevant to ex parte proceedings. It is convincingly demonstrated that the ex parte nature of a decisive procedural act is conditioned only by the ex parte nature of certain procedural actions conducted in absentia.

A practically significant idea is also substantiated—the rectification of ex parte procedural actions. Adopting this idea has the potential to simultaneously achieve two positive effects: streamlining and accelerating criminal proceedings, along with enhancing their efficiency.

As a result of the comprehensive and in-depth analysis conducted in Chapter Two, a valuable summarizing conclusion is reached, which I consider to be an independent contribution. Namely, an ex parte procedural act is only one that cumulatively meets several conditions: it represents a decisive act; it is issued in proceedings where direct investigative actions conducted in absentia and/or indirect decisive procedural actions conducted in absentia have been performed; these actions have had significant influence on the adoption and content of the decisive act; and the respective procedural actions have not been rectified.

Contributive aspects are also present in the third chapter of the dissertation, with particular emphasis on the comprehensive and in-depth analysis of the basis for ex parte proceedings under Article 269, Paragraph 3, Point 3 of the Criminal Procedure Code (CPC). This analysis is especially valuable for legislators, theorists, and practitioners because—as the doctoral candidate aptly notes—this specific legal provision, created 15 years ago, has "almost European legal resonance" and opens the door to interpreting national law in alignment with the practices of the European Court of Human Rights (ECHR) and European Union law.

A significant contributive point is that, as a result of the comprehensive study conducted, the author successfully reveals and demonstrates the essence of the fundamental issue with ex parte proceedings in the Bulgarian criminal process—this being the radically different perspective from which ex parte proceedings are viewed. On the one hand, for the law of the ECHR, as well as for European Union law, ex parte proceedings are of interest in the context of ensuring compliance with the standard for a fair trial—specifically, providing guarantees for the right of an individual charged with a criminal offense to have access to court and participate in judicial proceedings, or alternatively, the possibility for the individual to waive (knowingly, explicitly, and unequivocally) the exercise of this right.

On the other hand, for the national legislator—and consequently, for judicial practice in Bulgaria and part of procedural theory—the perspective is entirely different: ex parte proceedings are perceived and interpreted primarily through the lens of an obligation created for the defendant to be present in criminal proceedings, or through the lens of measures aimed at ensuring (including through procedural coercion) the fulfillment of this obligation.

This fundamental issue becomes clearly visible and possible to address in light of the concept of ex parte proceedings developed by the doctoral candidate.

A dissertation in which such a complex, deep, and comprehensive analysis is conducted requires the reader to maintain significant focus while reading. Therefore, particularly valuable for understanding and assimilating the ideas and theses of the author are the use of precise and legally accurate language, the logically and scientifically sound structure of the study, as well as the ability to avoid internal inconsistencies in the exposition, which are often present in such extensive and deeply theoretical works.

As a direct consequence of the contributions outlined thus far, I conclude that the discussed dissertation, by creating a new and holistic concept of ex parte proceedings, will be very useful not only for criminal procedural theory but also for legislators and judicial practice.

I have no remarks that could affect my high evaluation of the presented dissertation. However, as I would recommend its publication as a monograph, I will make some suggestions for its optimization.

Firstly, it is disconcerting to consider "non-participation" as a type of participation. The pair "participation"–"non-participation" (or "A"–"not-A") is a classic example of contradiction (i.e., a mutually exclusive relationship). Therefore, such a contradictory pair is a common illustration of the logical "law of excluded middle." The author himself correctly identifies "non-participation" as the antithesis of participation (p. 87). However, "antithesis" means diametrical opposition. Under such circumstances, it is difficult to understand how "non-participation" represents one of the types of its own antithesis. For this reason, it may be worth considering whether "non-participation" should be examined not among the types of participation (not in Section 3 of Chapter One), but rather precisely as the antithesis of participation (i.e., in Section 2 of Chapter One).

It may also be possible, in my opinion, to avoid the repeated reiteration of some important theses—which is understandable in such a highly theoretical work and reflects the natural desire of every author to avoid being misunderstood by readers.

Additionally, I find it appropriate to temper certain categorical evaluative statements—for example, that a particular "logical construct is incomprehensible to national legal thinking" (p. 39). "National legal thinking" is broad, rich, and sufficiently nuanced. Therefore, it cannot be definitively claimed that some "logical construct" has not already been conceived and inherently included in someone's legal understandings/publications, even if it has not been explicitly articulated and presented in a specific way in the public domain.

As I noted, these remarks are minor and cannot cast even the slightest doubt on the high scientific and practical value of the discussed dissertation.

5. **Evaluation of the Dissertation-related Publications**

In the current procedure, the doctoral candidate presents two articles published in specialized legal journals and two reports published in conference proceedings during the doctoral studies period.

All of them are directly related to the dissertation topic and have been under the attention of the Bulgarian academic community for between 2 to 3 years. Since they contain some of the main theses from the dissertation, they should be regarded as a proper validation of part of the results achieved through the candidate's research efforts. My evaluation of these four publications is as high as my assessment of the dissertation itself.

6. **Evaluation of the Abstract**

The submitted abstract follows a classical structure and contains four parts: (1) General Characteristics of the Dissertation; (2) Structure and Content of the Dissertation; (3) Theoretical and Practical Contributions of the Dissertation Research; and (4) Publications Related to the Dissertation.

The abstract fully, accurately, and objectively reflects both the structure of the dissertation and the main theses of the author along with their corresponding lines of argumentation.

The contributions mentioned in the dissertation are real and are presented correctly. In line with my assessment in Section 4 of this review, I believe that in this case, the author has displayed unnecessary modesty.

7. **Conclusion**

In conclusion, I express my opinion that the dissertation presented for defense contains theoretical summaries and offers convincing solutions to significant scientific and applied problems. These summaries and solutions represent substantial and original contributions to science and correspond to the modern achievements of criminal procedural theory.

The dissertation demonstrates that Mr. Ivo Yuriev Hinov possesses profound theoretical knowledge, professional skills, and experience in the field of criminal procedural law, as well as the ability to adopt an independent and creative approach to conducting scientific research.

Therefore, I believe that all the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and the Regulations for the Implementation of LDASRB are met. As a result, I confidently propose that the esteemed members of the academic jury make a decision to grant Mr. Ivo Yuriev Hinov the educational and scientific degree of "Doctor" in the academic field of 3. Social, Economic, and Legal Sciences; professional direction 3.6. Law; doctoral program "Criminal Procedure".

Member of the Academic Jury:

Associate Professor Dr. Ivaylo Tsonkov